

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375
E-mail: ecocom-sofia@mfa.gr
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Θεολογία Βούλγαρη, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 12/2014

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις – Διαμόρφωση βασικών οικονομικών μεγεθών ...	2
- Αναθεώρηση προϋπολογισμού 2014 – Προϋπολογισμός 2015	7
- Υποβάθμιση πιστοληπτικής αξιολόγησης Βουλγαρίας.....	8
II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	10
- Έγκριση ΕΠ Μεταφορές	10
- Άρση αναστολή χρηματοδοτήσεων σε δύο ΕΠ.....	10
III. ΚΛΑΔΙΚΑ	11
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	11
- Εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα.....	11
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	13
- Πρόταση για δημιουργία κόμβου διανομής φυσικού αερίου	13
ΚΑΠΝΑ – ΤΣΙΓΑΡΑ	13
- Αύξηση ειδικού φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα.....	13
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ	15
- Πορεία κατασκευής αυτοκινητοδρόμου Struma	15
IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	15
- Εκδήλωση εξωστρέφειας 2014	15
- Ελληνική Συμμετοχή στο ετήσιο χριστουγεννιάτικο Bazaar (Σόφια, Inter Expo Center, 07.12.2014)	17
- Ημερίδες Επιμελητηρίου Έβρου για την προώθηση των ελληνικών εξαγωγών σε Ορεστιάδα και Αλεξανδρούπολη (18 & 19 Νοεμβρίου 2014).....	18

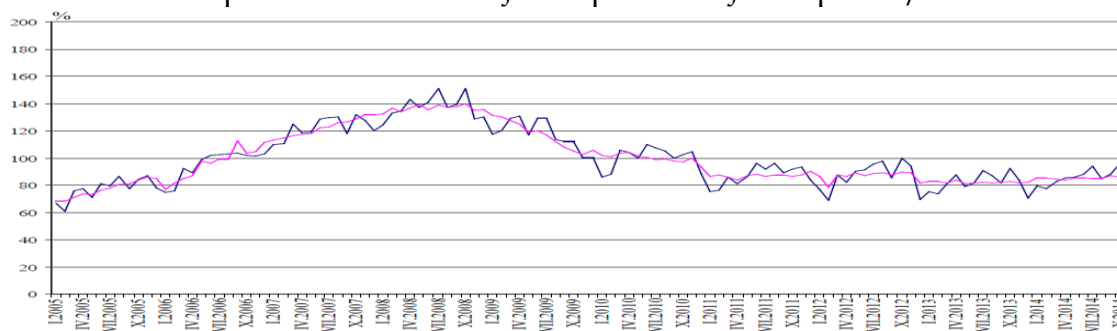
- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
 - Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- Πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις – Διαμόρφωση βασικών οικονομικών μεγεθών

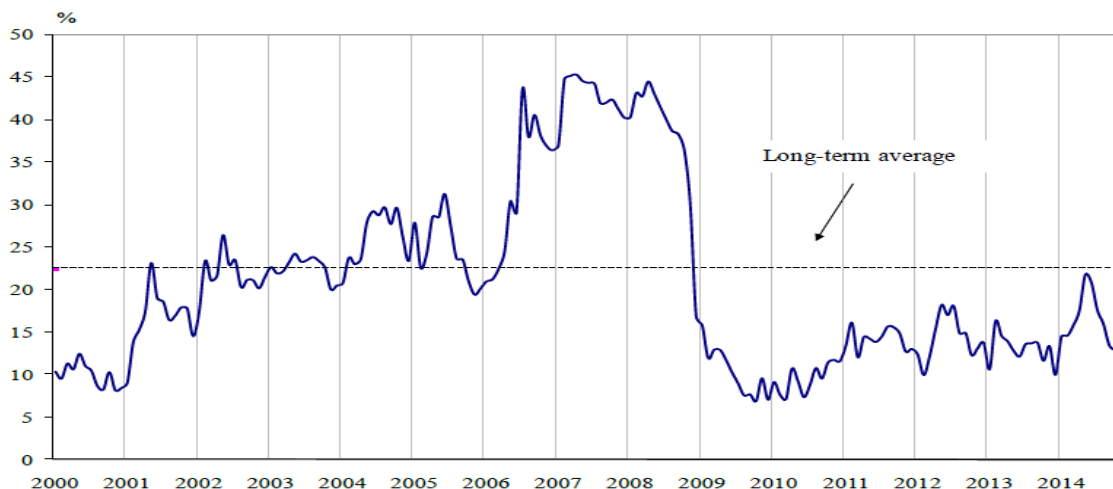
Σύμφωνα με το πιο πρόσφατο ενημερωτικό δελτίο του αρμόδιου Υπουργείου Οικονομικών (web: <http://www.minfin.bg/en/page/870>) και τα ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας και του Στατιστικού Ινστιτούτου, οι πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία έχουν ως εξής:

- Βάσει προσωρινών στοιχείων, το β' τρίμηνο 2014, το βουλγαρικό ΑΕΠ ενισχύθηκε κατά 1,6% σε ετήσια βάση και κατά 0,5% σε τριμηνιαία βάση. Σύμφωνα με τις εν λόγω επικαιροποιημένες φθινοπωρινές προβλέψεις του βουλγαρικού Υπουργείου Οικονομικών (web: file:///C:/Users/OEY-user/Downloads/MF_forecast_nov2014_ESA2010.pdf.pdf), ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται σε 1,5% για το 2014 (έναντι προηγούμενης πρόβλεψης 1,8%), 0,8% για το 2015, 1,5% για το 2016 και 2,3% για το 2017. Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ευρωπαϊκή οικονομία (web: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee7-en.pdf), η ανάπτυξη εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 1,2% του ΑΕΠ το 2014 (η αρχική πρόβλεψη του βουλγαρικού προϋπολογισμού τρέχοντος έτους ήταν για ανάπτυξη περίπου 2%), στο 0,6% το 2015 και στο 1% το 2016..
- Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής ενισχύθηκε κατά 0,4% σε ετήσια βάση τον Οκτώβριο 2014. Τη θετική τους πορεία συνεχίζουν και οι λιανικές πωλήσεις που ενισχύθηκαν κατά 3,0% τον Οκτώβριο 2014. Οι πωλήσεις μέσω διαδικτύου ή ταχυδρομείου αυξήθηκαν κατά 22,0%, ενώ πτώση 9,4% κατεγράφη στις πωλήσεις τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξοπλισμού Η/Υ.

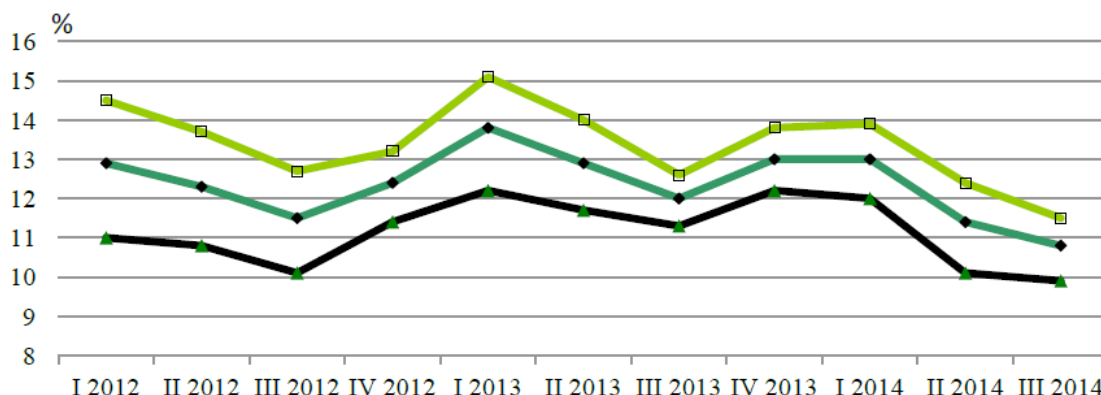
Διάγραμμα 1: Δείκτης κατασκευαστικής δραστηριότητας (2005 – 2014, 2005=100) εποχικώς (ροζ γραμμή) και μη εποχικώς (μπλε γραμμή) διορθωμένος. Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο.

- Για έναν ακόμη μήνα εμφάνισε σημαντικές ανοδικές τάσεις η κατασκευαστική δραστηριότητα (ενισχύθηκε τον Οκτώβριο 2014 κατά +2,7% σε ετήσια βάση). Την εν λόγω άνοδο συνεχίζει να υποστηρίζει, σχεδόν αποκλειστικά, ο κλάδος της μηχανικής/κατασκευής έργων (civil engineering, +10,5%), ενώ, για ακόμη ένα μήνα, καθοδική παραμένει η τάση στην κατασκευή κτηρίων (-3,3%).

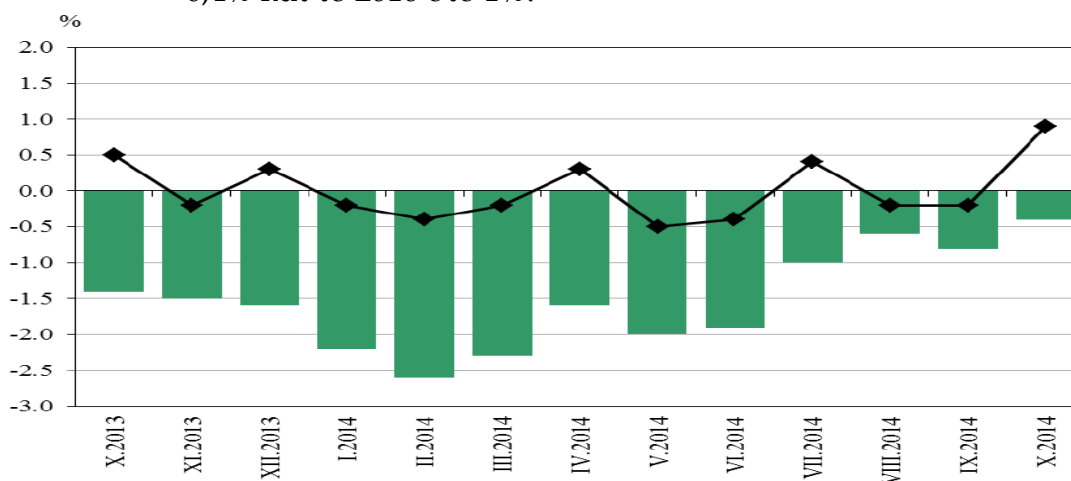
Διάγραμμα 2: Δείκτης επιχειρηματικού κλίματος 2000–2014. Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο

- Σε ό,τι αφορά το δείκτη επιχειρηματικού κλίματος, το Νοέμβριο 2014 ενισχύθηκε κατά 0,5%. Αναλυτικότερα, το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε στη βιομηχανία υποχώρησε κατά 1,9% και στον κλάδο των υπηρεσιών κατά 2,9%. Αντίθετα, κατεγράφη άνοδος στο λιανικό εμπόριο κατά 7,5% και στις κατασκευές κατά 2%.
- Το γ' τρίμηνο τ.έ. η ανεργία διαμορφώθηκε στο 10,8%, μειωμένη κατά 1,2% συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Η απασχόληση ενισχύθηκε κατά 1,7% την ίδια περίοδο σε ετήσια βάση. Το διαμορφωνόμενο οικονομικό περιβάλλον στη Βουλγαρία κρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως μη ευνοϊκό για την ενίσχυση της απασχόλησης και την αντιμετώπιση της ανεργίας. Πάντως, λόγω των αρνητικών δημογραφικών δεδομένων και της συνακόλουθης μείωσης του εργατικού δυναμικού, προβλέπεται ότι η ανεργία θα εμφανίσει μικρή κάμψη από 13% το 2014 σε 11% το 2016. Οι αντίστοιχες αναθεωρημένες προβλέψεις του βουλγαρικού Υπουργείου Οικονομικών κάνουν λόγο για (μέση) ανεργία 11,8% εφέτος, η οποία σταδιακά θα υποχωρήσει στο 10,4% έως το 2017.

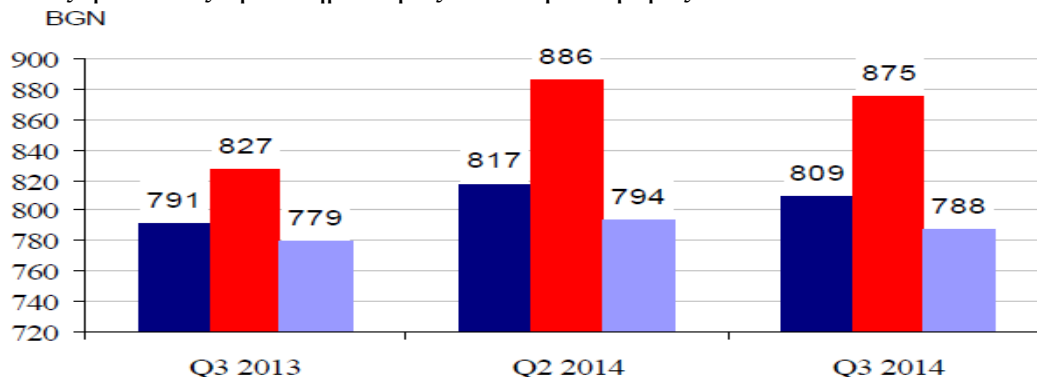
Διάγραμμα 3: Η ανεργία ανά φύλο και τρίμηνο (σκούρο πράσινο: σύνολο, ανοιχτό πράσινο: άντρες, μαύρο: θήλεα). Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο.

- Άνοδο 0,9% κατέγραψε ο πληθωρισμός στη Βουλγαρία τον Οκτώβριο 2014 σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2013 καταγράφεται αποκλιμάκωση της τάξης του -0,4%. Ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός διαμορφώθηκε, επίσης, στο -1,6%. Βάσει του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (HICP), του συγκριτικού δηλαδή δείκτη τιμών μεταξύ όλων των κρατών-μελών της ΕΕ, ο πληθωρισμός ενισχύθηκε κατά 0,1% σε μηνιαία βάση και μειώθηκε κατά -1,5% σε ετήσια. Σε σχέση με το Σεπτέμβριο, η μεγαλύτερη αύξηση των τιμών καταναλωτή καταγράφηκε στους κλάδους του ρουχισμού (+6,4%), των οικιακών τιμολογίων (+4,3%) και της εκπαίδευσης (+0,8%). Μείωση εμφάνισαν μόνον οι τομείς των μεταφορών (-2,7%), της διασκέδασης (-1,1%) και της υγείας (-0,2%). Αμετάβλητος παρέμεινε ο κλάδος των επικοινωνιών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το 2014, προβλέπει ότι ο HICP το 2015 θα διαμορφωθεί στο 0,4% και το 2016 στο 1%.

Διάγραμμα 4: Πορεία του πληθωρισμού ανά μήνα την περίοδο 2013-2014 (στις στήλες η σύγκριση γίνεται με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους και στη γραμμή με τον αμέσως προηγούμενο μήνα). Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο

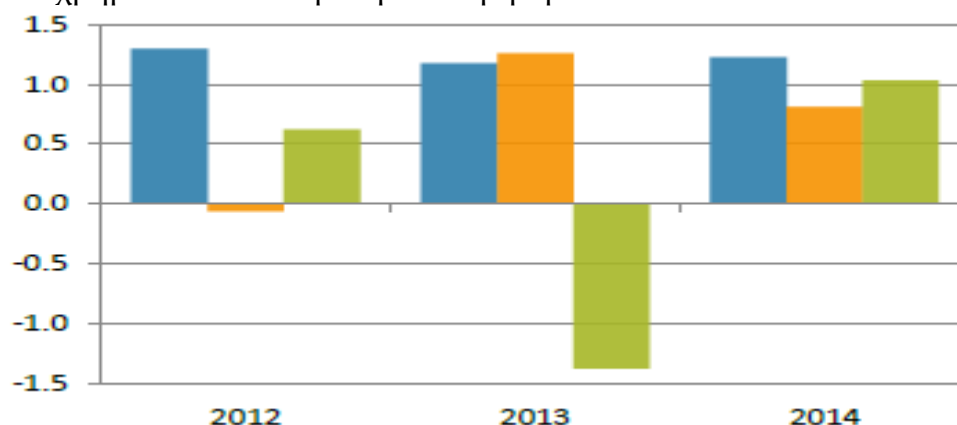
- Στα BGN 809 (περίπου €414) διαμορφώθηκε ο μέσος μισθός στη Βουλγαρία το β' τρίμηνο 2014, μειωμένος κατά περίπου 1% σε σχέση με το β' τρίμηνο 2014, αλλά αυξημένος κατά 2,3% σε ετήσια βάση. Οι κύριοι τομείς που υποστήριξαν την τάση αυτή είναι οι εξορυκτικές δραστηριότητες και οι μεταφορές.

Διάγραμμα 5: Μέσες μηνιαίες αποδοχές εργαζομένων ανά τρίμηνο και ανάλογα με τη νομική φύση του εργοδότη τους (μπλε: σύνολο, κόκκινο: δημόσιος τομέας, γαλάζιο: ιδιωτικός τομέας). Πηγή: Βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο

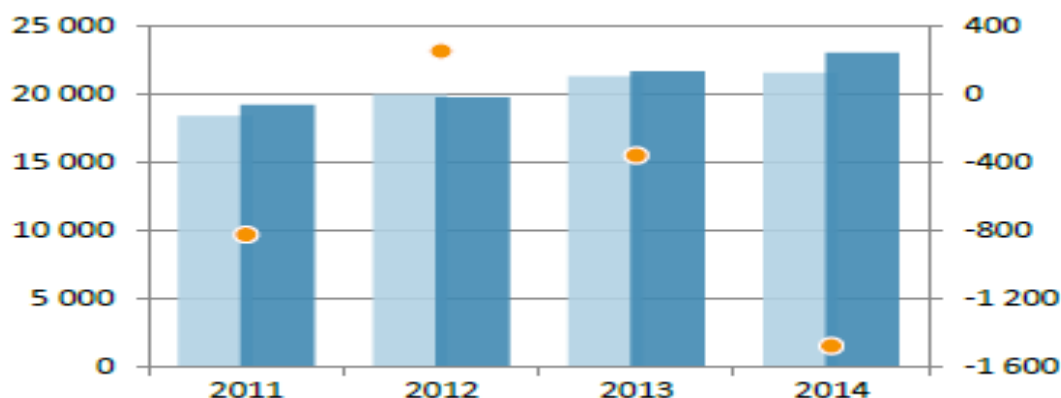
- Κατά € 431,9 εκατ. (1,1% του ΑΕΠ) πλεονασματικό ήταν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά το εννιάμηνο 2014 (έναντι πλεονάσματος € 1.285,5 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο 2013). Την ίδια περίοδο, οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά 2,2% σε ετήσια βάση, ενώ, αντίθετα, οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 0,5%. Ως αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής, το εμπορικό έλλειμμα διαμορφώθηκε στα €2.138,1 εκατ. (5,3% του ΑΕΠ – αυξημένο κατά €439,1 εκατ. σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013). Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Υπουργείο Οικονομικών Βουλγαρίας προβλέπουν ότι εξαγωγές τα επόμενα έτη θα κινούνται ελαφρώς ανοδικά, αλλά με το εμπορικό έλλειμμα να διατηρείται.
- Το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος διαμορφώθηκε στο 95,2% του ΑΕΠ στα τέλη Σεπτεμβρίου 2014 (€38,3 δισ. – αυξημένο σε απόλυτα μεγέθη κατά € 996,5 εκατ. και ποσοστιαία κατά 3,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013).
- Το εννιάμηνο 2014 οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) στη Βουλγαρία αυξήθηκαν κατά € 1.105,6 εκατ. (ή 2,7% του ΑΕΠ) έναντι € 1.160,7 εκατ. (ή 2,8% του ΑΕΠ) το αντίστοιχο διάστημα του 2013. Πάντως, τα εν λόγω προσωρινά στοιχεία συχνά υπόκεινται σε μεταγενέστερες αναθεωρήσεις (πρόσφατα η Βουλγαρική Κεντρική Τράπεζα αναθεώρησε σχετικά στοιχεία του 2011). Οι μεγαλύτερες εισροές επενδύσεων την ως άνω περίοδο προήλθαν από την Αυστρία, ενώ οι μεγαλύτερες εκροές κατευθύνθηκαν προς το Λουξεμβούργο. Κατά κλάδο, ο μεγαλύτερος όγκος των ως άνω επενδύσεων κατευθύνθηκε στην

αγορά ακινήτων, τις μεταφορές / επικοινωνίες και χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση.

Διάγραμμα 6: ΑΞΕ (μπλε), ισοζύγιο τρ. συναλλαγών (πορτοκαλί) και ισοζύγιο χρηματοοικ. συναλλαγών (πράσινο) στη Βουλγαρία το οκτάμηνο 2014 και σύγκριση με αντίστοιχη περίοδο 2012 και 2013. Πηγή: Βουλγαρική Κεντρική Τράπεζα

- Στα τέλη Σεπτεμβρίου 2014 τα δημοσιονομικά αποθέματα ανέρχονταν σε BGN 8,8 δισ.
- Η πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα συνέχισε να κινείται σε θετικό πεδίο τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο (+2,4% και +2,6% αντίστοιχα σε ετήσια βάση).
- Σε ό,τι αφορά το χρέος της γενικής κυβέρνησης, στα τέλη Σεπτεμβρίου αυτό διαμορφώθηκε στο 23% (9,7% εσωτερικό χρέος, 13,3% εξωτερικό χρέος, 0,8% δημόσιο εγγυημένο χρέος) ενισχυμένο σημαντικά (προφανώς λόγω του έκτακτου δανεισμού που μεσολάβησε λόγω και της τραπεζικής κρίσης) σε σχέση με το Μάιο, όταν βρισκόταν στο 19,4%. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά το χρέος θα αυξηθεί στο 25% στο τέλος του 2014 λόγω, μεταξύ άλλων, της απαιτούμενης χρηματοδότησης του αυξανόμενου ελλείμματος, της επικείμενης λήξης ενός μεγάλου ομολόγου και των μέτρων για τη σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα. Για το 2016, η Επιτροπή προβλέπει δημόσιο χρέος της τάξης του 30%.
- Στα τέλη Οκτωβρίου τ.έ., το ταμειακό έλλειμμα διαμορφώθηκε στο 2,2% (αυξημένο κατά περίπου 1,5% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους), ενώ ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός, που ενέκρινε το βουλγαρικό Κοινοβούλιο, προβλέπει έλλειμμα για το τρέχον έτος της τάξης του 3,7% (έναντι προηγούμενης εκτίμησης 1,8%). Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το έλλειμμα θα διαμορφωθεί στο 3,7% το 2015 και στο 3,8% το 2016.

Διάγραμμα 7: Κρατικός προϋπολογισμός (έσοδα, έξοδα και ισοζύγιο προϋπολογισμού σε εκατ. BGN) την περίοδο 2011 – 2014 (Ιανουάριος – Σεπτέμβριος). Πηγή: Βουλγαρικό Υπουργείο Οικονομικών.

◇◇◇◇◇

- Αναθεώρηση προϋπολογισμού 2014 - Προϋπολογισμός 2015

Εγκρίθηκε στις 26.11.2014 τ.έ., σε δεύτερη και τελική ανάγνωση, από το βουλγαρικό Κοινοβούλιο η αναθεώρηση του προϋπολογισμού του 2014. Ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός προβλέπει έλλειμμα για το τρέχον έτος της τάξης του 3,7% (έναντι προηγούμενης εκτίμησης 1,8%) και την παράλληλη αύξηση του ανώτατου ορίου του δημοσίου χρέους κατά BGN 4,5 δισεκ. (περίπου € 2,3 δισεκ.), ώστε, κυρίως, να καλυφθούν οι έκτακτες χρηματοδοτικές ανάγκες που προκύπτουν λόγω της χρεωκοπίας της Corporate Commercial Bank και της ανάγκης αποζημίωσης των εγγυημένων ποσών των καταθετών της.

Η αύξηση του ελλείμματος – η οποία θα επιφέρει την έναρξη της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά της Βουλγαρίας – οφείλεται και στη σημαντική υστέρηση των εσόδων για το τρέχον έτος (κατά BGN 1 δισεκ. ή 1,3% του ΑΕΠ – σε σημαντικό βαθμό λόγω της υποαπόδοσης των εσόδων από ΦΠΑ).

Το τοπικό ειδησεογραφικό πρακτορείο Focus αναφέρει ότι ο έκτακτος δανεισμός θα πραγματοποιηθεί μέσω δύο εγχώριων και δύο ξένων τραπεζών (UniCredit, Citibank, Societe Generale and HSBC) και μέσω έκδοσης κρατικών ομολόγων στις διεθνείς αγορές. Εγκρίθηκε, επίσης, πρόταση του Αντιπροέδρου της βουλγαρικής Κυβερνήσεως και Υπουργού αρμοδίου για κοινωνικές υποθέσεις (προερχομένου από το κόμμα ABV), κ. Ivaylo Kalfin, για τη χορήγηση έκτακτου δώρου Χριστουγέννων σε χαμηλοσυνταξιούχους (κονδύλι συνολικού ύψους BGN 50 εκατ. και ανά δικαιούχο περίπου BGN 40).

Παράλληλα, το Υπουργείο Οικονομικών έδωσε στη δημοσιότητα το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2015 (εγκρίθηκε από το βουλγαρικό Κοινοβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου σε α' ανάγνωση), το οποίο προβλέπει έλλειμμα 3% (στο ανώτατο όριο, δηλαδή, που επιτρέπει το κοινοτικό σύμφωνο σταθερότητας). Το έλλειμμα εκτιμάται ότι θα περιορισθεί περαιτέρω (στο 2%) έως το 2017. Σύμφωνα με τον τοπικό οικονομικό τύπο (εφημερίδα ΚΑΡΙΤΑΛ), ένα από τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για τον περιορισμό του ελλείμματος είναι η μείωση του κόστους μισθοδοσίας στο δημόσιο κατά 10%. Τα έσοδα υπολογίζονται στο 36,8% του εκτιμώμενου για το 2015 ΑΕΠ και οι δαπάνες στο 39,8%. Για να μην επαναληφθεί το εφετινό φαινόμενο της υποαπόδοσης των εσόδων, από το Υπουργείο Οικονομικών σχεδιάζεται η διεύρυνση της φορολογικής βάσης, με διατήρηση όμως του ενιαίου συντελεστή φορολογίας (flat rate) 10%. Σε ό,τι αφορά το χρέος, για το 2015 εκτιμάται σε BGN 24,7 δισεκ. ή 29,7% του ΑΕΠ. Τέλος, στο προσχέδιο γίνεται αναφορά σε σχεδιαζόμενη αύξηση του κατώτατου μισθού στα BGN 360 από 1.1.2016 και στα BGN 380 από 1.1.2017 (αυτήν τη στιγμή ο κατώτατος μισθός στη Βουλγαρία διαμορφώνεται στα BGN 340).

Παράλληλα με τη δημοσιοποίηση του προσχεδίου προϋπολογισμού 2015, το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε σε συνολική επικαιροποίηση των μακροοικονομικών μεγεθών της χώρας (web: file:///C:/Users/OEY-user/Downloads/MF_forecast_nov2014_ESA2010.pdf). Σύμφωνα με τις εν λόγω επικαιροποιημένες φθινοπωρινές προβλέψεις, ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται σε 1,5% για το 2014 (έναντι προηγούμενης πρόβλεψης 1,8%), 0,8% για το 2015, 1,5% για το 2016 και 2,3% για το 2017. Η ανεργία θα διαμορφωθεί στο 11,8% εφέτος και σταδιακά θα υποχωρήσει στο 10,4% έως το 2017. Οι εξαγωγές τα επόμενα έτη θα κινούνται ελαφρώς ανοδικά (μεταξύ 2 - 3%), αλλά, παράλληλα, θα διατηρείται εμπορικό έλλειμμα (περίπου 7 - 7,5%).

◇◇◇◇◇

- Υποβάθμιση πιστοληπτικής αξιολόγησης Βουλγαρίας

Η Standard&Poor's υποβάθμισε την μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της χώρας σε BB+/B από BBB-/A-3 με σταθερές προοπτικές. Σημειώνεται ότι η κατηγορία BB+ χαρακτηρίζεται από τους διεθνείς οικονομικούς αναλυτές ως "junk".

Η υποβάθμιση αντανakλά την εκτίμηση του διεθνούς οίκου αξιολόγησης περί αποδυνάμωσης του τραπεζικού συστήματος, με την κυβέρνηση να αναγκάζεται να διοχετεύσει στο τελευταίο ρευστότητα, επιβαρύνοντας, όμως, με τον τρόπο αυτό το δημόσιο χρέος. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του διεθνούς οίκου,

το 2015 η Βουλγαρία θα αναγκαστεί να δανειστεί ποσά, που θα αντιπροσωπεύουν χρέος αντίστοιχο του 11% του ΑΕΠ της, ποσοστό που συνιστά τη μεγαλύτερη αύξηση χρέους για τη χώρα από το 1997.

Η πιστοληπτική υποβάθμιση αντανακλά, επίσης, την εκτίμηση του οίκου ότι θα χρειαστεί περαιτέρω στήριξη του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και ότι υφίσταται επιδείνωση της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας. Παράλληλα, αναθεωρείται προς τα κάτω η εκτίμηση για την αύξηση του ΑΕΠ το 2015 (1% έναντι προηγούμενης πρόβλεψης 2%) και υπογραμμίζονται οι αρνητικές συνέπειες του συνεχιζόμενου αποπληθωρισμού και της αναιμικής εγχώριας κατανάλωσης για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική προοπτική. Επισημαίνεται, επίσης, ότι, από την έναρξη της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και μετά, έχει επιβραδυνθεί σημαντικά ο ρυθμός σύγκλισης των βουλγαρικών εισοδημάτων με τα μέσα ευρωπαϊκά (το κατά κεφαλήν ΑΕΠ θα παραμείνει καθηλωμένο την περίοδο 2014 - 2017 στα € 5.500).

Ειδική αναφορά γίνεται στις θεσμικές ελλείψεις, σε επίπεδο μηχανισμών επίβλεψης, που ανέδειξε η τραπεζική κρίση. Όπως δε επισημαίνεται χαρακτηριστικά, παρά τις διακηρύξεις της κυβέρνησης για αντιμετώπιση των εν λόγω ελλείψεων, μένει να φανεί στην πράξη κατά πόσο θα επιλυθούν βαθύτερα και ουσιαστικότερα ζητήματα διακυβέρνησης.

Η Standard & Poor's θα μπορούσε να αναβαθμίσει την κατάταξη της Βουλγαρίας, εφόσον τα θέματα που αφορούν στη διακυβέρνηση της χώρας αντιμετωπιστούν ικανοποιητικά, ενισχυθεί η αναπτυξιακή προοπτική της χώρας, προσελκύσουν περισσότερες ΑΞΕ ή εφόσον υπάρξει τέτοια ανάπτυξη της οικονομίας - ταχύτερη της αναμενόμενης από το διεθνή οίκος αξιολόγησης - η οποία θα επιτρέψει στο κράτος να σταθεροποιήσει γρηγορότερα τα οικονομικά του.

Η πλήρης ανακοίνωση τύπου της Standard&Poor's είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: [file:///C:/Users/OEY-user/Downloads/ Bulgaria Ratings - S.pdf](file:///C:/Users/OEY-user/Downloads/Bulgaria%20Ratings%20-%20S.pdf). Οι μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις της Βουλγαρίας από τους δύο άλλους σημαντικούς οίκους αξιολόγησης, τη Moody's και τη Fitch, είναι Baa2 και BBB- αντίστοιχα, μια δηλαδή βαθμίδα πάνω από τις "junk" βαθμίδες και στις δύο περιπτώσεις, με σταθερές προοπτικές.

◇◇◇◇◇

II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

- Έγκριση ΕΠ “Μεταφορές”

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Μεταφορών, κ. Ivailo Moskovski, εγκρίθηκε στις 21.11.2014 από τη βουλγαρική κυβέρνηση το σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) για τις Μεταφορές και τις Υποδομές Μεταφορών για την περίοδο 2014-2020. Σύμφωνα με το προτεινόμενο Ε.Π., το οποίο ήδη υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς έγκριση, σχεδιάζεται να διατεθούν περίπου 673 εκατ. ευρώ για οδικά και σιδηροδρομικά έργα, 400 εκατ. ευρώ για το μετρό της Σόφιας, 25 εκατ. ευρώ για τερματικούς σταθμούς διατροπικών μεταφορών, καθώς επίσης και 77 εκατ. ευρώ για συστήματα διαχείρισης της κυκλοφορίας και βελτίωσης της οδικής ασφάλειας.

Επίσης, ο Βούλγαρος Υπουργός Μεταφορών αναφέρθηκε στην αναβάθμιση των σιδηροδρομικών συνδέσεων Septemvri – Φιλιππούπολη, Φιλιππούπολη – Burgas και Dimitrograd – Svilengrad, έργα των οποίων η ολοκλήρωση κυμαίνεται μεταξύ 17% και 91%. Τέλος εξέφρασε την πεποίθηση ότι τόσο το τμήμα 1 του αυτοκινητόδρομου Maritsa, όσο και το τμήμα 4 του αυτοκινητόδρομου Struma (συνδέει τη Σόφια με το συνοριακό σταθμό Kulata / Προμαχώνα) θα ολοκληρωθούν εντός του 2015 παρά το γεγονός ότι αξιολογούνται ως έργα «υψηλού ρίσκου».

Θα πρέπει, πάντως, να σημειωθεί ότι ακόμη δεν έχει λάβει από την Επιτροπή τελική έγκριση κανέναν εκ των σχεδιαζόμενων 7 ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2013-2020, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η επίσημη έναρξή τους και η δημοσίευση των πρώτων προσκλήσεων ενδιαφέροντος για επιμέρους σχέδια / χρηματοδοτήσεις.

◇◇◇◇◇

- Άρση αναστολή χρηματοδοτήσεων σε δύο ΕΠ

Ήρθη στα τέλη Νοεμβρίου – αρχές Δεκεμβρίου τ.έ. η αναστολή χρηματοδοτήσεων, που είχε επιβληθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε δύο ΕΠ («Περιβάλλον» και «Περιφερειακή Ανάπτυξη») της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Οι σχετικές ανακοινώσεις σε ό,τι αφορά το ΕΠ «Περιφερειακή Ανάπτυξη» έγιναν από την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής, κα Kristalina Georgieva. Υπενθυμίζεται ότι στις αρχές Ιουνίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε ανακοινώσει την αναστολή της κοινοτικής χρηματοδότησης προς τη Βουλγαρία ως προς το ΕΠ «Περιφερειακή Ανάπτυξη». Είχε, επίσης, προηγηθεί η επιβολή

από την Επιτροπή προσωρινής αναστολής χρηματοδοτήσεων το Νοέμβριο του 2013 ως προς το ΕΠ «Περιβάλλον» λόγω προβλημάτων/παράτυπων, που εντοπίστηκαν, κυρίως, σε διαγωνιστικές διαδικασίες.

◇◇◇◇◇

III. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα

Σύμφωνα με δελτίο τύπου της Κεντρικής Τράπεζας Βουλγαρίας, στις 19.11.2014 το Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας Βουλγαρίας έδωσε δεσμευτικές οδηγίες προς τους επιόπτες της Commercial Bank Victoria EAD (CB Victoria) να προχωρήσουν στις αναγκαίες ενέργειες που θα επιτρέψουν την απεριόριστη πρόσβαση των καταθετών της τράπεζας στα κεφάλαιά τους από 12.12.2014. Για την συμμόρφωση με τις ως άνω οδηγίες επεκτάθηκε ταυτόχρονα η περίοδος ειδικής εποπτείας της CB Victoria μέχρι τις 22.12.2014.

Σύμφωνα με την ίδια ανακοίνωση, από τις αναφορές που υπέβαλε η CB Victoria προς την Κεντρική Τράπεζα Βουλγαρίας προέκυψε το συμπέρασμα ότι, αν και οι χρηματοοικονομικοί δείκτες βρίσκονται εντός των κανονιστικών παραμέτρων, η τράπεζα δεν διαθέτει επαρκή ρευστότητα για να ανταποκριθεί σε πληρωμές κατά το χρόνο που αυτές θα καταστούν ληξιπρόθεσμες. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη ρευστότητας κατέστη αναγκαίο να δημοπρατηθεί το πιστωτικό χαρτοφυλάκιο της CB Victoria, το οποίο διαιρέθηκε για το σκοπό αυτό σε πέντε κατηγορίες ανά τύπο τραπεζικού προϊόντος. Επτά τράπεζες υπέβαλαν προσφορές μέχρι την καταληκτική προθεσμία (14.11.2014).

Σύμφωνα με αξιολόγηση της Ernst & Young, καλύτερες κρίθηκαν οι προσφορές της τράπεζας Tokuda (για τις κατηγορίες «πιστώσεις για μικρές επιχειρήσεις» και «καταναλωτικές ενυπόθηκες πιστώσεις»), της τράπεζας Société Générale Expressbank Central Cooperative Bank (για την κατηγορία «ενυπόθηκα δάνεια») και της Central Cooperative Bank (για την κατηγορία «καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες»). Μία μόνο προσφορά υποβλήθηκε για την κατηγορία «πιστώσεις για μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις» και ως εκ τούτου η Κεντρική Τράπεζα Βουλγαρίας δεν προχώρησε στην εκποίησή της.

Η πώληση των τεσσάρων πρώτων αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός τριών εβδομάδων αποφέροντας ποσό περίπου 180 εκατ. λέβα που θα είναι επαρκές για

την στο ακέραιο αποπληρωμή, τόσο των εγγυημένων, όσο και των μη εγγυημένων καταθέσεων, συνολικού ύψους 160 εκατ. λέβα. Το σύνολο των υποχρεώσεων της τράπεζας προς καταθέτες και άλλους πιστωτές το Σεπτέμβριο του 2014 ανερχόταν σε 286 σχεδόν εκατ. λέβα. Κατά προτεραιότητα θα αποπληρωθούν οι καταθέτες, ενώ η αποπληρωμή των λοιπών πιστωτών (συμπεριλαμβανομένης της μητρικής Corporate Commercial Bank AD) θα ξεκινήσει πάλι μετά τις 22.12.2014.

Υπενθυμίζεται ότι η CB Victoria τέθηκε υπό καθεστώς ειδικής εποπτείας με απόφαση (υπ' αριθμ. 76 της 22.06.2014) του ΔΣ της Κεντρικής Τράπεζας Βουλγαρίας λόγω κινδύνου πτώχευσης. Το 100% των μετοχών της Credit Agricole Bulgaria EAD (που μετονομάστηκε σε CB Victoria) είχε περιέλθει λίγες ημέρες πριν (στις 12.06.2014) στην ιδιοκτησία της Corporate Commercial Bank AD (CCB). Επίσης, η αρμόδια Επιτροπή προϋπολογισμού του βουλγαρικού Κοινοβουλίου ενέκρινε την έναρξη της διαδικασίας, εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών, διαπραγματεύσεων με ξένες τράπεζες για τη λήψη δανείου ύψους περίπου 1,3 δις ευρώ, απαραίτητου για την καταβολή των εγγυημένων καταθέσεων της μητρικής CCB που κηρύχθηκε πρόσφατα σε πτώχευση.

Σε ό,τι αφορά τις εξελίξεις τις σχετικές με τη μητρική CCB, Το Πρωτοδικείο της Σόφιας εξέδωσε στις 24.11.2014 απόφαση αναστολής της διαδικασίας κήρυξης πτώχευσης της Corporate Commercial Bank. Υπενθυμίζεται ότι στις 6.11.2014 η Κεντρική Τράπεζα Βουλγαρίας ανακάλεσε την άδεια λειτουργίας της Corporate Commercial Bank, ενώ στη συνέχεια υπέβαλε στο Πρωτοδικείο αίτηση έναρξης διαδικασίας πτώχευσης της τράπεζας, την οποία προσέβαλαν οι μέτοχοι της Bromak (εταιρεία που κατέχει το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της εν λόγω τράπεζας με βασικό μέτοχο τον κ. Tsvetan Vassilev). Η δίκη επαναλήφθηκε στις 15 Δεκεμβρίου, αλλά αναβλήθηκε εκ νέου για τις 9 Φεβρουαρίου 2015 για τυπικούς λόγους.

Η αναστολή της διαδικασίας κήρυξης πτώχευσης δεν επηρέασε την ανάληψη των εγγυημένων καταθέσεων (μέχρι το όριο των € 100.000), η οποία άρχισε στις 4 Δεκεμβρίου και εξελίχθηκε ομαλά. Οι βουλγαρικές τράπεζες που επιλέχθηκαν για να αποζημιώσουν τους καταθέτες της Corporate Commercial Bank, εντός της προσεχούς πενταετίας είναι οι ακόλουθες: Allianz Bank Bulgaria, DSK Bank, United Bulgarian Bank, First Investment Bank, Raiffeisen Bank (Bulgaria), CIBANK, UniCredit Bulbank, Central Cooperative Bank και Eurobank Bulgaria (Postbank).

◇◇◇◇◇

ΕΝΕΡΓΕΙΑ**- Πρόταση για δημιουργία κόμβου διανομής φυσικού αερίου**

Το ειδησεογραφικό πρακτορείο ΒΤΑ αναφέρει ότι ο Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, κ. Tomislav Donchev, δήλωσε ότι, η Βουλγαρία απηύθυνε στον Ευρωπαϊό Επίτροπο για την Ενεργειακή Ένωση, κ. Maros Sefcovic, επιστολή, με την οποία προτείνει την δημιουργία ενός διαμετακομιστικού κόμβου φυσικού αερίου. Ο κόμβος, ο οποίος προτείνεται να βρίσκεται στο σημείο παράδοσης του ρωσικού φυσικού αερίου, στη Βάρνα, εκεί όπου θα καταλήγει ο αγωγός South Stream, θα μπορούσε να αποτελέσει κέντρο διανομής για τα κράτη –μέλη της Ε.Ε. στην περιοχή - Βουλγαρία, Ελλάδα, Ρουμανία, Ουγγαρία, Κροατία και Σλοβενία - καθώς επίσης και για τη Σερβία, την πΓΔΜ, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη.

Στην επιστολή αναφέρεται πως η Βουλγαρία έχει το πλεονέκτημα ότι διαθέτει καλά ανεπτυγμένες υποδομές μεταφοράς φυσικού αερίου και τους υπό κατασκευή διασυνδετήριους αγωγούς με τις γειτονικές χώρες. Ο εν λόγω κόμβος θα μπορούσε να βασιστεί στο ρωσικό φυσικό αέριο από τον South Stream καθώς και στο βουλγαρικό φυσικό αέριο από τα ερευνώμενα κοιτάσματα στη Μαύρη Θάλασσα, όπως αυτά στα Οικόπεδα Han Asparuh, Silistar και Teres. Θα μπορούσε δε να τροφοδοτηθεί μέσω των διασυνδετηρίων με την Ελλάδα και την Τουρκία με φυσικό αέριο από την Κασπία και την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, καθώς και από τους ελληνικούς και τουρκικούς σταθμούς υδροποιημένου φυσικού αερίου. Επιπλέον, το αέριο θα μπορούσε επίσης να παρέχεται μέσω της διασύνδεσης με τη Ρουμανία από τα αναμενόμενα επαρκή κοιτάσματα της ρουμανικής υφαλοκρηπίδας στη Μαύρη Θάλασσα. Η Βουλγαρία βασίζεται στη στήριξη της Ε.Ε. για την επέκταση και ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών φυσικού αερίου, επισημαίνεται στην επιστολή.

◇◇◇◇◇

ΚΑΠΝΑ - ΤΣΙΓΑΡΑ**- Αύξηση ειδικού φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα**

Στις 19 Νοεμβρίου το βουλγαρικό Κοινοβούλιο υιοθέτησε σε πρώτη ανάγνωση τροποποιήσεις στο νόμο για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και τις φορολογικές αποθήκες. Στις εν λόγω τροποποιήσεις, περιλαμβάνεται ειδική διάταξη, με την οποία προβλέπεται η σταδιακή αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης των τσιγάρων από 01.01.2016, με σκοπό ο εν λόγω (συνολικός) φόρος να ανέλθει την 1η Ιανουαρίου 2018 κατ' ελάχιστον στα BGN 177 (περίπου

€ 90) ανά 1.000 τσιγάρα (σε συμφωνία με τη σχετική κοινοτική οδηγία 2011/64/ΕΕ).

Αναλυτικότερα, ο πάγιος ειδικός φόρος κατανάλωσης διαμορφώνεται στα BGN 101 ανά 1.000 τσιγάρα από 1^η Ιανουαρίου 2017. Ο αναλογικός φόρος (ad valorem) διαμορφώνεται στο 25% της λιανικής τιμής πώλησης από 1^η Ιανουαρίου 2016, στο 27% από 1^η Ιανουαρίου 2017 και στο 28% από 1^η Ιανουαρίου 2018. Το ελάχιστο ποσό του (συνολικού) ειδικού φόρου διαμορφώνεται στα BGN 161 ανά 1.000 τσιγάρα από 1^η Ιανουαρίου 2016, στα 168 από 1^η Ιανουαρίου 2017 και στα 177 από 1^η Ιανουαρίου 2018. Τα τρέχοντα μεγέθη (BGN 101 ανά 1.000 τσιγάρα πάγιος φόρος, 23% αναλογικός φόρος και BGN 148 ανά 1.000 τσιγάρα ελάχιστος φόρος) θα διατηρηθούν έως το τέλος του 2015.

Αξίζει εδώ να σημειωθεί ο σταθερά αξιόλογος όγκος ελληνικών εξαγωγών πούρων/τσιγάρων προς τη Βουλγαρία τα τελευταία έτη. Σταθερά πλεονασματικό είναι για τη χώρα μας και το ισοζύγιο του συνολικού διμερούς εμπορίου καπνών/βιομηχανικών υποκατάστατων καπνού, κατηγορία η οποία κατέλαβε την τρίτη θέση μεταξύ των ελληνικών εξαγωγίμων προϊόντων προς Βουλγαρία το 2013 και η οποία, σε διμερές επίπεδο, την τελευταία διετία είναι σταθερά πλεονασματική για την Ελλάδα (παρά την κατά 26% αύξηση των εισαγωγών βουλγαρικών καπνών το 2013).

Ελληνικές εξαγωγές και εισαγωγές τσιγάρων και πούρων (κωδικός συνδυασμένης ονοματολογίας 2402) στη Βουλγαρία την περίοδο 2010 - 2013 (σε χιλιάδες €)

	2010	2011	2012	2013
Εξαγωγές	13.495	18.194	19.630	20.647
Εισαγωγές	588	380	83	0

Πήγη: Eurostat – βάση δεδομένων Easy Comext με reporter την Ελλάδα (Εθνική Στατιστική Αρχή)
Σημείωση: Αντίστοιχο είναι το στατιστικό αποτέλεσμα και όταν χρησιμοποιείται ως reporter η Βουλγαρία

Ελληνικές εξαγωγές και εισαγωγές καπνών (κωδικός συνδυασμένης ονοματολογίας 24) στη Βουλγαρία την περίοδο 2012 - 2013 (σε χιλιάδες €)

	2012	2013
Εξαγωγές	65.060	64.380
Εισαγωγές	31.113	39.178

Πήγη: Εθνική Στατιστική Αρχή – Ετήσια Έκθεση Γραφείου ΟΕΥ Πρεσβείας Σόφιας (web: <http://agora.mfa.gr/agora/images/docs/radE8EF9ANNUAL%20REPORT%202013-2014%20-%20BULGARIA.pdf>)

◇◇◇◇◇

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ**- Πορεία κατασκευής αυτοκινητοδρόμου Struma**

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις της Υπουργού Περιφερειακής Ανάπτυξης & Δημοσίων Έργων κας Liliyana Pavlova, η προθεσμία για την ολοκλήρωση της κατασκευής του τμήματος 2 του αυτοκινητόδρομου Struma (38 χλμ. μεταξύ Dupnitsa και Blagoevgrad) είναι ο Οκτώβριος του 2015. Όπως ανέφερε τα δύο τούνελ του συγκεκριμένου τμήματος βρίσκονται υπό κατασκευή. Οι εργασίες κατασκευής, ωστόσο, έχουν διακοπεί έως το καλοκαίρι του 2015, καθώς στο σημείο ανακαλύφθηκαν ευρήματα από νεολιθικούς οικισμούς. Σύμφωνα με τους Βούλγαρους αρχαιολόγους οι εργασίες ανασκαφής θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 30 Ιουνίου. Ως προς την πορεία κατασκευής του τμήματος 3 του αυτοκινητόδρομου Struma (Blagoevgrad-Sandanski), η κα Pavlova ανέφερε ότι διερευνώνται οι δυνατότητες μείωσης του κόστους κάτω από τα 500 εκατ. ευρώ.

◇◇◇◇◇

IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ**- Εκδήλωση εξωστρέφειας 2014**

Η εφετινή εκδήλωση εξωστρέφειας, που διοργανώθηκε από το Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας Σόφιας (10.12.2014, Sofia Hotel Balkan) σε συνεργασία με το Ελληνικό Επιχειρηματικό Συμβούλιο στη Βουλγαρία (HBCB) και το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), είχε ως θεματική την προώθηση της διμερούς συνεργασίας στις υπηρεσίες πληροφορικής, υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας. Η κυρίως εκδήλωση / ημερίδα πλαισιώθηκε από επιχειρηματικές συναντήσεις μεταξύ 7 ελληνικών εταιρειών μελών του ΣΕΒ, των οποίων η δραστηριότητα άπτεται της καινοτομίας και των τεχνολογιών αιχμής, και βουλγαρικών εταιρειών αντίστοιχων κλάδων.

Στην ημερίδα, την οποία παρακολούθησαν περί τα 100 άτομα, απηύθυναν χαιρετισμούς ο Υφυπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών, Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνιών της Βουλγαρίας, κ. Valery Borisson, ο Πρέσβης της Ελλάδας στη Σόφια, κ. Δημοσθένης Στωϊδης, ο Πρόεδρος του HBCB, κ. Σταμάτης Θεοδωρόπουλος, και ο Συντονιστής του Δικτύου Διεθνούς Συνεργασίας του ΣΕΒ, κ. Ιωάννης Πατσιαβός. Ο κ. Borisson στην παρέμβασή του υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι

οι τεχνολογίες πληροφόρησης (IT) αποτελούν έναν από τους βασικούς τομείς προτεραιότητας μεταξύ των κλάδων της βουλγαρικής οικονομίας. Από την πλευρά του, ο κ. Στωϊδης ανέδειξε στο δικό του χαιρετισμό το δυναμισμό των υπηρεσιών καινοτομίας στην Ελλάδα, καθώς και την εξαιρετική κατάρτιση και εμπειρία του εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού στη χώρα μας. Τόσο ο κ. Borisson όσο και ο κ. Στωϊδης αναφέρθηκαν στο υψηλό επίπεδο των διμερών σχέσεων σε όλους τους τομείς και επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους για περαιτέρω σύμφιξη της συνεργασίας των δύο χωρών σε όλους τους τομείς και, ιδίως, σε αυτούς της καινοτομίας και των τεχνολογιών αιχμής. Από την πλευρά τους, ο κ. Θεοδωρόπουλος και ο κ. Πατσιαβός αναφέρθηκαν στη σημασία και στα οφέλη της συνεργασίας τόσο των εταιρειών όσο και, θεσμικά, των συνδέσμων επιχειρήσεων που εκπροσωπούν και στις δυνατότητες περαιτέρω από κοινού δράσεων και πρωτοβουλιών.

Ακολούθησαν οι παρεμβάσεις των κυρίων ομιλητών. Αναλυτικότερα, ο κ. Φίλιππος Μουτάφης, μέλος του ΔΣ του βουλγαρικού Συνδέσμου Εταιρειών Λογισμικού (BASSCOM), ανέλυσε τη

δυναμική του κλάδου λογισμικού / IT στη Βουλγαρία. Σύμφωνα με τον κ. Μουτάφη, ο εν λόγω τομέας επιχειρηματικότητας αναπτύσσεται ταχέως, καθώς, ενώ το 2005 αντιπροσώπευε το 0,5% του ΑΕΠ, το μερίδιό του έχει πλέον υπερτριπλασιαστεί, προσεγγίζοντας το 2%. Η μεγάλη αυτή ώθηση αποδίδεται, κυρίως, στον επιμέρους κλάδο του επιχειρηματικού λογισμικού. Σημειώνεται, επίσης, ότι τα μέλη του BASSCOM ανέρχονται πλέον σε πάνω από 600. Αξιίζει, επίσης, να επισημανθεί ότι ενδιαφέροντα στοιχεία για τις IT/ICT και την επιχειρηματικότητα στη Βουλγαρία παρέχει πρόσφατη μελέτη του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου. Σύμφωνα με την εν λόγω μελέτη, το 91% των βουλγαρικών εταιρειών έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο (2,3% ετήσια αύξηση), αν και το 55% αυτών προτιμούν το κινητό ιντερνέτ έναντι του ευρυζωνικού. Το ποσοστό των βουλγαρικών εταιρειών με δική τους ιστοσελίδα ανέρχεται σε 54%. Στις μεγάλες επιχειρήσεις (με άνω των 250 απασχολούμενων) το ποσοστό πρόσβασης στο διαδίκτυο αγγίζει το 100%. Το 2014 οι διαδικτυακές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 1,5% (το 9,5% των επιχειρήσεων έλαβαν διαδικτυακές εντολές για αγορές), ενώ το ποσοστό των εταιρειών, που συνεργάζονται με παρόχους επιχειρηματικών cloud υπηρεσιών, ανέρχεται στο 8,5%.

Ακολούθως, ο κ. Θεόδωρος Καρούνος, Πρόεδρος του ΔΣ της ελληνικής Εταιρείας Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα (ΕΕΛ/ΛΑΚ), αναφέρθηκε στη δραστηριότητα του εν λόγω συλλογικού φορέα. Ειδική μνεία έγινε στη σημασία των δημόσιων ψηφιακών αποθετηρίων / αποθετηρίων ανοικτής πρόσβασης. Εν συνέχεια, ο κ. Dimitar Platnikov, εμπειρογνώμων της

διαχειριστικής αρχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», εξέθεσε τις δυνατότητες χρηματοδότησης για τις εταιρείες των κλάδων καινοτομίας. Όπως ανέφερε ο κ. Πλατνίκον, τέτοιες χρηματοδοτικές δυνατότητες προκύπτουν τόσο μέσω του άξονα προτεραιότητας 1.1. του ΕΠ (προϋπολογισμού € 295 εκατ.) όσο και μέσω του άξονα 2.2 (προϋπολογισμού € 583 εκατ.). Θα πρέπει, εν προκειμένω, να επισημανθεί ότι οι πρώτες προσκλήσεις ενδιαφέροντος στο πλαίσιο του εν λόγω ΕΠ για τη νέα προγραμματική περίοδο (2014 - 2020) αναμένεται να δημοσιευθούν στις αρχές του 2015.

Η ημερίδα ολοκληρώθηκε με σύντομες παρουσιάσεις εταιρειών ελληνικών συμφερόντων των κλάδων της καινοτομίας και των τεχνολογιών αιχμής, που δραστηριοποιούνται στη Βουλγαρία. Ακολούθησαν οι επιχειρηματικές συναντήσεις των μελών της ελληνικής αποστολής, στις οποίες ανταποκριθήκαν περί τις 20 βουλγαρικές εταιρείες, ενώ κάθε ελληνική εταιρεία πραγματοποίησε κατά μέσο όρο 6-7 B2B συναντήσεις. Οι συμμετέχουσες ελληνικές εταιρείες εξέφρασαν την ικανοποίησή τους τόσο για τις επαφές που πραγματοποίησαν όσο και συνολικά για την ιδέα της διενέργειας της όλης εκδήλωσης και την υλοποίηση αυτής.

◇◇◇◇◇

- Ελληνική Συμμετοχή στο ετήσιο χριστουγεννιάτικο Bazaar (Σόφια, Inter Expo Center, 07.12.2014)

Πραγματοποιήθηκε και εφέτος στη Σόφια στις 07.12.2014 στο Inter Expo Center το Χριστουγεννιάτικο Bazaar της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης International Women's Club (IWC). Η Ελλάδα συμμετείχε και αυτή τη χρονιά με μεγάλη επιτυχία με δύο περίπτερα που προσήλκυσαν το έντονο ενδιαφέρον του βουλγαρικού κοινού, προσφέροντας στους επισκέπτες παραδοσιακές γεύσεις και εκλεκτά ελληνικά προϊόντα και προβάλλοντας τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα. Επίσης, η ελληνική συμμετοχή πλαισιώθηκε από επίδειξη παραδοσιακών χορών, που έγιναν ενθουσιωδώς δεκτοί από τους θεατές / επισκέπτες του Bazaar.

Η ελληνική συμμετοχή τέθηκε υπό την αιγίδα και τον συντονισμό της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Σόφια. Αξίζει να σημειωθεί ότι χάρη στην πολύτιμη συμμετοχή των εθελοντριών της ελληνικής κοινότητας στη Σόφια, καθώς και στις γενναιόδωρες χορηγίες 60 περίπου ελληνικών εταιρειών το ελληνικό περίπτερο συγκέντρωσε συνολικά έσοδα άνω των 20.000 BGN.

Το ποσό αυτό κατέταξε και εφέτος το ελληνικό περίπτερο στις πρώτες θέσεις της λίστας των 46 περίπου χωρών που έλαβαν μέρος στο εφετινό φιλανθρωπικό Χριστουγεννιάτικο Bazaar, καταδεικνύοντας την έμπρακτη αλληλεγγύη της ελληνικής κοινότητας και το υψηλό επίπεδο εταιρικής κοινωνικής ευθύνης των ελληνικών επιχειρήσεων στη Βουλγαρία.

Τα συνολικά έσοδα του Bazaar, που εκτιμάται ότι θα υπερβούν τα BGN 300.000, θα διατεθούν προς κοινωνικές σκοπούς στη Βουλγαρία, όπως την υποστήριξη οικονομικά ασθενών μαθητών, την πρόληψη του καρκίνου του στήθους μέσω δωρεάν εξετάσεων και συσσίτια για απόρους.

◇◇◇◇◇

- Ημερίδες Επιμελητηρίου Έβρου για την προώθηση των ελληνικών εξαγωγών σε Ορεστιάδα και Αλεξανδρούπολη (18 & 19 Νοεμβρίου 2014)

Οι εν θέματι ημερίδες με στόχο την προώθηση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων της περιοχής και την ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών οργανώθηκαν από το Επιμελητήριο Έβρου σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών, το Σύνδεσμο Βιομηχάνων Βιοτεχνών Έβρου (ΣΒΒΕ) και το Σύνδεσμο Βιομηχάνων Βιοτεχνών Βορείου Έβρου (ΣΒΒΒΕ).

Στην ημερίδα της 18^{ης} Νοεμβρίου στην Ορεστιάδα χαιρετισμούς απηύθυναν ο Υφυπουργός Εξωτερικών, κ. Κυριάκος Γεροντόπουλος, ο Δήμαρχος Ορεστιάδας, κ. Βασίλειος Μαυρίδης, ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Έβρου, κ. Χριστόδουλος Τοψίδης, και η Πρόεδρος του ΣΒΒΒΕ, κα Χρύσα Μανουηλίδου. Στην εκδήλωση της Αλεξανδρούπολης της 19^{ης} Νοεμβρίου χαιρετισμούς απηύθυναν, επίσης, ο Αντιπεριφερειάρχης Έβρου, κ. Δημήτρης Πέτροβιτς, ο βουλευτής Έβρου, κ. Μαρίνος Ουζουνίδης, ο Πρόεδρος του ΣΒΒΕ, κ. Χρήστος Γιορδαμλής, και ο Πρόεδρος του Ελληνοβουλγαρικού Επιμελητηρίου Βορείου Ελλάδος, κ. Χρήστος Καζαντζής.

Στις εισηγήσεις του, ο Υφυπουργός Εξωτερικών, κ. Γεροντόπουλος, επισήμανε ότι η παρουσία στις δύο ημερίδες αξιόλογου αριθμού φορέων και επιχειρήσεων της περιοχής αποδεικνύει το αυξημένο τοπικό ενδιαφέρον για περαιτέρω ώθηση των εξαγωγών και ενίσχυση της εξωστρέφειας. Στο πλαίσιο αυτό, οι επιχειρήσεις του Έβρου καλούνται να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα της περιοχής και να ενισχύσουν την εξαγωγική τους δραστηριότητα. Ο κ. Τοψίδης υποστήριξε ότι οι εν λόγω ημερίδες συντελούν στη διαμόρφωση ενός

άξονα εξωστρέφειας, ώστε οι ελληνικές επιχειρήσεις να εξοπλιστούν με τα απαραίτητα εφόδια, που θα τους επιτρέψουν να εισέλθουν δυναμικά στις ξένες αγορές. Ο κ. Πέτροβιτς χαρακτήρισε την οικονομική διπλωματία ως προπομπό, τον οποίο έχει ανάγκη η εξωστρέφεια, ενώ ο κ. Γιορδαμλής παρέθεσε στατιστικά στοιχεία αναφορικά με τις εξαγωγικές επιχειρήσεις του Έβρου (110 μεταποιητικές μονάδες με προοπτικές εξαγωγών), υπογραμμίζοντας, παράλληλα, την ανάγκη παροχής σε αυτές εξειδικευμένης πληροφόρησης από τα Γραφεία ΟΕΥ των ελληνικών διπλωματικών αρχών. Η κα Μανουηλίδου αναφέρθηκε και αυτή από την πλευρά της στη σημασία των εκδηλώσεων ενημέρωσης, αλλά, ταυτόχρονα, μνημόνευσε προβλήματα του επιχειρηματικού κόσμου του βορείου Έβρου (όπως η υπολειτουργία του τελωνείου Ορεστιάδας). Τέλος, ο κ. Καζαντζής υπογράμμισε το καλό επίπεδο των διμερών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων Ελλάδος – Βουλγαρίας, καλώντας, παράλληλα, τις ελληνικές επιχειρήσεις που αποφασίζουν να δραστηριοποιηθούν για πρώτη φορά στο εξωτερικό να προχωρούν σε κινήσεις προσεκτικές και καλά σχεδιασμένες.

Στο πλαίσιο των κυρίων ομιλιών, ο κ. Αριστοτέλης-Βασίλειος Ξενάκης, επικεφαλής της Β8 Διεύθυνσης, παρουσίασε σε αδρές γραμμές τις δράσεις οικονομικής διπλωματίας του ΥΠΕΞ και, ειδικότερα, τη λειτουργία και τις υπηρεσίες που παρέχουν στις εξωστρεφείς ελληνικές επιχειρήσεις τα Γραφεία ΟΕΥ των ελληνικών διπλωματικών αρχών. Ακολούθησαν αναλυτικές παρουσιάσεις των δυνατοτήτων ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών σε εξειδικευμένες ξένες αγορές από στελέχη του κλάδου ΟΕΥ. Συγκεκριμένα, η κα Φρόνη Μητά, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ και στέλεχος της Β2 Διεύθυνσης, εστίασε την παρουσίαση της στη Ρουμανία, η κα Δέσποινα-Παρασκευή Δαουτάκου, Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄ και στέλεχος της Β8 Δ/νσης, στο Ισραήλ, η κα Αντιγόνη Μαριόλη, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄ και στέλεχος του Γραφείου του κ. ΓΓ ΔΟΣ & ΑΣ, στη Γερμανία, και ο κ. Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄ στην Πρεσβεία Σόφιας, στη Βουλγαρία.

Η συμμετοχή και στις δύο ως άνω ενημερωτικές ημερίδες κρίνεται ικανοποιητική, καθώς σε αυτές έλαβε μέρος σημαντικός αριθμός εκπροσώπων της επιχειρηματικής κοινότητας της ευρύτερης περιοχής της Ανατολικής Μακεδονίας και, ιδίως, της Θράκης. Ειδικά σε ό,τι αφορά την αγορά της Βουλγαρίας, αρκετές επιχειρήσεις τόσο στην Ορεστιάδα όσο και στην Αλεξανδρούπολη εκδήλωσαν ενδιαφέρον για πιο εξειδικευμένη και αναλυτική ενημέρωση, κατά τη διάρκεια επιχειρηματικών συναντήσεων με τους ως άνω υπαλλήλους ΟΕΥ, που οργανώθηκαν αμέσως μετά το πέρας των κυρίως ημερίδων. Αντίστοιχο ενδιαφέρον για την αγορά της Βουλγαρίας καταγράφηκε και κατά το πρόγραμμα επισκέψεων σε επιχειρήσεις της περιοχής (Ορεστιάδας, Διδυμοτείχου, Σουφλίου και Αλεξανδρούπολης), το οποίο έλαβε χώρα το διήμερο 18-19 Νοεμβρίου.

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>